

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Telephone: CHelsea 3-1242

Reentered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 6 — Štev. 6

NEW YORK, FRIDAY, JANUARY 9, 1942 — PETEK, 9. JANUARJA, 1942

Volume L. — Letnik L.

NAD HITLERJEM SE ZBIRA VIHRA

NEMŠKI GENERALNI ŠTAB OBSOJA HITLERJA ZARADI NAZADOVANJ V RUSIJI. — NEZADOVOLJNOST MED POVELJNIKI SE ŠIRI. — INFLUENCA NA FINSKEM

Uradno poročilo nekega "združenega naroda" poroča o lakoti in boleznih med nemško armado v Rusiji ter — kar je važnejše — o nesporazumu med nemškimi generali. Poročilo pravi, da se je več visokih nemških častnikov zvezalo v zaro-to, ki ima namen strmoglaviti Hitlerja. To poročilo je včeraj prišlo v Washington v vojni departament, ki pa o tem neče podati nikakega pojasnila.

Poročilo, ki so ga sestavili zastopniki "združenih narodov" po svojih poizvedbah v Rusiji, Nemčiji in Franciji, pravi, da je bilo na ruski fronti ubitih 1,250,000, nemških vojakov in 25,000 častnikov do 1. decembra. V tem številu pa ni so vključeni vojniki in častniki, ki so bili ranjeni ali pa so bili vjeti.

Poročilo dodaja, da je bilo izmed 21 nemških oklopnih divizij, ki so bile poslani na rusko fronto, 12 divizij uničenih. Kaj to pomeni, je mogoče razumeti samo, ako se pomisli, da so Nemci osvojili Poljsko samo z devetimi oklopnimi divizijami.

Še veliko večje izgube imajo Nemci, kar so Rusi pričeli svojo veliko ofenzivo. V teh bojih nimajo nemške armade nikakega kritja, boriti se morajo v hudem mrazu in ob nezadostni hrani. V toplem vremenu je bilo zalaganje nemške armade z vsemi potrebščinami zelo težko, toda sneg in mraz sta vse to onemogočila.

Nemške vojaške oblasti so določile posebne oddelke, čijih naloga je bila v zasledenih deželah pobrati vse živež, govejo živino, konje in vozove, da bi armada imela dovolj živeža.

Na Finskem se je zelo razširila influenca, kateri je podleglo skoro polovica nemških vojakov. Kar pa je še hušje, je umrlo tudi mnogo zdravnikov, na čijih mesta so prišli estonski, letski in litvinski zdravniki.

Vse to je dovelo do velikega nasprotja med nacističnimi voditelji in generali, ki so že 15. oktobra zahtevali, da se vojne operacije zaradi prevelikih izgub ustavijo.

Spor se je pričel iz naslednjih vzrokov:

Načrt nemškega generalnega štaba je bil zavzeti velika mesta, kot so Moskva, Leningrad, Rostov in druga do 1. novembra in v njih nastaniti nemške armade čez zimo. Ker pa so Rusi pokazali nenavadno močan odpor in pri svojem umiku opustošili vse, so Nemci ostali brez vsakega kritja, ko se je bližala zima in nemški generali so predlagali, da se načrti predelajo.

Hitler pa je vstrajal pri tem, da se vojna nadaljuje, menec, da je armada dovolj močna in bo zdržala na osrednji fronti. Južna armada pa bi mogla napadati v smeri proti Kursku in ravno tako na Skrajnem severu s pomočjo Fincev okoli Vologode.

Nenaadni in nenavadno močni ruski protinapad pa je Hitlerju prekril račune in Nemci so doživljali in še doživljajo največje izgube v celi vojni.

Nemci na Krimu izgubljeni

Rusi zajeli v Harkovu nemški armadni štab. — Obleganje Sebastopola končano. — Ruska ofenziva se je začela proti Fincem.

Sebastopol je bil osvobojen dolgega obleganja in posadka je vdrla iz trdnjave in poglala Nemce daleč nazaj. Od vzhoda je prišla močna ruska armada, ki je zavzela Kerč ter je tako rešila oblegano posadko v Sebastopolu.

Isti čas pa so tudi Rusi v Ukrajini ob severovzhodu prišli v Harkov ter so zajeli ves nemški poveljniški štab z enim generalom in desetimi visokimi častniki. Kot pravi posebno poročilo iz Moskve, so Nemci okoli Možajska v obupnem položaju in se bodo vsak čas morali podati, ali pa bodo uničeni.

Okoli Voloholamska se boji nadaljujejo ob cesti, ki vodi v Semenovskajo, kjer so bili Nemci že odrezani. Pri Možajsku, kjer je nemška deveta armada imela še volilanske izgube, so Rusi včeraj napredovali dve milj.

Severno od Harkova, blizu Kurska, so v teku vroči boji med Timom in Kurskom. Rusi sami priznavajo, da so zadnje tri dni na tem kraju imeli izredno velike izgube.

Tudi višje na severu so Rusi pričeli napadati Fince in so

dosegli več uspehov. Poročilo iz Helsinkov pravi, da so v teku posebno hudi boji okoli Onega jezera. Rusi z veliko silo napadajo Fince in skušajo prebiti njihovo fronto.

Že leta 1940, ko so spočetka Finci zmagovali, so Rusi poslali v boj močno silo, vsled česar so bili Finci prisiljeni skleniti mir. Tudi sedaj izgleda ravno tako, da bodo Rusi Finsko zopet prisilili, da sklene mir.

Rusi imajo pripravljeno velikansko rezervo

Kot pravi neko poročilo iz Londona, so na poti na osrednjo rusko fronto velikanske, nanovo izvežbane ruske armade, da se pospešijo veliko ofenzivo proti Nemcem, ki se skušajo zakopati okoli Vijazneja in prezimiti in počakati do spomladi.

Ruska ofenziva je v teku že nad en mesec, sedaj pa se je odločilo rusko vrhovno poveljstvo, da pošlje na fronto še novo izvežbano armado, ki je, kot je rečeno, opremljena večinoma z nemškim zaplenjenim orožjem.

rila celo obrambo dežele vojnemu departamentu.

Velik pomol v New Yorku pogorel

Včeraj zjutraj okoli štirih je nastal požar na pomolu št. 83 ob vznožju 43. ulice na Hudsonu v New Yorku velik požar, ki je uničil pomol in dve veliki skladišči. Gasit je prihitelo 44 gasilskih strojev.

Gasilci so le z velikim trudom obvarovali tovorni parnik Lancaster, da ni zgorel.

Župan La Guardia je prišel k požaru okoli 5 zjutraj ter gledal požar kake pol ure. Točja ozebel je v live in dr. Harry Archer ga je poslal domov.

RUSI VABIJO NEMŠKE DEZERTERJE

Ruski letalci so na bežečo nemško armado vrgli več milijonov razglasov, ki pozivljajo nemške vojake, da dežerti.

Že v oktobru, še predno je bil odstavljen feldmaršal Walter von Bauchtseh, je med častniki vladalo veliko nezadovoljstvo. Častniki so že tedaj skušali prevzeti vrhovno vodstvo vojne. Vse priprave za upor. armade so v rokah admirala Canarisa in generala Marschnerja. Toda Hitler še vedno vztraja zaupanje pri narodu in zarotniki se še ne upajo strmoglaviti Hitlerja. Toda so trdni v svojem sklepu, da bodo strmoglavili Hitlerja in nacističsko vladu, ako vojne operacije niso vstavljene in se armada za zimo vstanovi v močnih postojankah. Nalto pa bodo predlagali premirje "združenim narodom."

rajo in si poiščejo rešitve v ruskih vrstah.

Razglas se glasi: "Zapustite svoje poveljnike. Skušajte hoditi za drugimi. Ruski narod vam bo pomagal in ljudje vas bodo skрили, ako pokazete 'potni list' na nasprotni strani lista.

"Izpostavite prst na nogi ali na roki, da zmizne. Boljše je izgubiti en prst, kot pa življenje.

"Pokvarite svojo puško in ravnotako motorje pri avtomobilih, tankih in aeroplanih.

"Izvršajte povelja, kar najbolj počasno mogoče.

"Pobegnite, kadar ste poslani na poizvedovanje.

"Tekom napada ostanite v svojih skrivališčih.

"Za vsakega je najboljšje, da pride k rdeči armadi. Vsakega prostovoljnega ujetnika sprejmemo kot brata."

"Japonska armada bo vpadla!"

Japonski list tiskan v angleščini grozi Ameriki z napadom.

V angleškem jeziku pisani list v Tokio "Times Advertiser" piše, da bo japonska armada vpadla v Združene države in da bo zmagovito proglašala vsepovsod ter premagala vse zapreke.

V članku pod naslovom "Ali je mogoče vstopi v Združene države?" pravi list:

"Govorjenje, da ni mogoče vstopi v Združene države, je ravno tako neumestno, kot je bila govorica o nepremagljivosti Maginotove obrambne črte. Ravno tako je prazno govorjenje, da ni mogoče zavzeti Singapura in Pearl Harborja."

List nadalje pravi, da je japonska vojna mornarica ponela vojno tik pred pristanišče San Francisco, in da so že bili alarmi zračnega napada po krajih ob pacifiški obali.

"Vpad v Združene države je bil izveden že leta 1812," pravi list, "in bo izveden še enkrat. Leta 1812 so se Angličji izkrcali v Marylandu in Louisiani, ker ameriška vojna mornarica ni bila dovolj močna." Sedaj pa je ameriška mornarica zelo oslajljena vsled našega napada na Pearl Harbor ter je vsled tega prav lahko mogoče, da se bodo naše čete izkrcale na ameriškem kontinentu."

Požar v japonskem vnanjem uradu

Včeraj je v japonskem vnanjem uradu v Tokio nastal požar, ki je v dveh urah uničil polovico urada. Požar je nastal o pol treh ponoči v oddelku za poizvedovanja ter se je razširil v računski oddelki. Vsi važni spisi so bili pravočasno rešeni.

Poročila z Iztoka

Amerikanci se drže na Filipinih

Navzile japonskim napadom se ameriška armada generala MacArthurja še vedno trdno drži na Batan polotoku severozapadno od Manile.

Japonski letalci pa ne obstreljujejo samo vojaških naprav, temveč bombardirajo kraje, ki niso prav nič zavarovani in niso nobenega vojaškega pomena.

Med mesti, ki so bila bombardirana, so: Baler, Santa Rosa, Calamba in Tarlac, in so bila porušena do tal. Pri teh napadih je bilo ubitih mnogo domačinov. V San Fernando in nekaterih drugih mestih so japonski letalci leteli zelo nizko in so s strojnimi streljali na ljudi na ulicah.

Japonci zahtevajo od Rusije nevtralnost

Uradna nemška časnikarska agentura prinosa poročilo iz Tokio, ki pravi, da je japonski list Hoči opozoril Rusijo, da se drži nenapadalne pogodbe z Japonsko in ostane strogo nevtralna.

Japonska in Rusija se sicer držite v Aziji stroge nevtralnosti vsled medsebojne nenapadalne pogodbe, toda v Sibiriji imate obe državi močni armadi.

Junaški branitelji otoka Wake

Ameriški vojaki na Wake otoku na Pacifiku se še vedno junaško bojujejo proti Japoncem. Včerajšnje poročilo zaznava, da so Amerikanci potopili šest japonskih ladij, med njimi enega rusilec in eno torpilarco. V obrambi otoka so Amerikanci potopili 7 japonskih bojnih ladij, slednje pa so se morali predati veliki japonski premoči.

Cankajšek poveljuje po telefonu

General Cankajšek je dosegel popolno zmago nad Japonci pri Cangi. Bitko je vodil osebno in sicer po telefonu. Več ur je neprestano sedel po-

leg telefona in izdajal povelja.

Cankajšek je že v oktobru slutil, da bodo Japonci pričeli ofenzivo pri Cangi in se je na to pripravil. Na fronto je poslal močno in najboljšo armado, ki se je tudi izkazala vrenno njegovega zaupanja in je Japonce popolnoma porazila.

Navzile temu, da je Cankajšek zelo zaposlen z vojno v svoji deželi, vodi tudi vse vojne operacije proti Japoncem na Malajskem polotoku in v Indo Kini.

In v celi vojni z Japonske se je izkazal kot dobrega vojskovodjo in je vsled tega upati, da bo uspešno vodil svoje armade v vseh nadaljnjih bojih proti Japoncem.

Japonci izživljajo Amerikance

Japonski stotnik Hideo Hiraide, načelnik japonskega mornariškega urada, je rekel, da je japonsko vojno brodogradništvo, ki sedaj gospodari na Pacifiku, vedno pripravljeno, da se spopade z ameriškim brodogradništvom, češ, da bo vojna z Združenimi državam takoj končana.

Hiraide je govoril po radio in navedel uspehe japonske mornarice v boju z Združenimi državami. Rekel je, da se nahajajo japonske ladje ob obali Združenih držav, po vsem Pacifiku in tudi v Indijskem oceanu. Sovražni pomorski in zračni promet je popolnoma vstavljen.

Hiraide je rekel, da je bilo uničeno ameriško pacifiško vojno brodogradništvo in angleško brodogradništvo okoli Malaje ter da je Japonska zavladovala nad Pacifikom. Zato je sedaj japonsko vojno brodogradništvo pripravljeno spopasti se s skupno silo ameriškega in angleškega vojnega brodogradništva.

"Ako se bočejo bojevati, tem boljše za Japonsko, kajti taka bitka bo končala vojno takoj."

Boji med podmornicami

Holandska podmornica, ki je pridržena angleškim bojnim ladjam, je včeraj v Sredozemskem morju bila boj z

Velika sabotaža v Belgiji

V Belgiji je bila uničena največja belgijska kovinska tovarna, ki je izdelovala orodje in orožje za Nemce. Škoda znaša mnogo milijonov frankov.

Nemci zadevo zelo strogo preiskujejo in so v krogu 10 milj postavili močno vojaško stražo.

Da bi bila sabotaža vstavljena, so Nemci kot talce aretirali profesorje Dustina, Gustava Charlierja, Marequa, Cornila in Vautlierja z brusselskega vsenčlasiča. Kaj se je pozneje z njimi zgodilo, ni znano.

Junaška smrt za Hitlerja

Šestega januarja je bilo iz nekega kraja v Evropi sporočeno, da so nemški generali določili za Hitlerja junaško smrt neke na ruski fronti. Nemški generali so uvideli, da je Hitler s svojo neupogljivo trmo Nemčijo spravil v pogubo, ko je napadel Rusijo. Generali hočejo na kak način odstraniti Hitlerja ter z zavestniki skleniti mir in s tem rešiti Nemčijo popolnega razpada.

Bismarckov kožuh na fronti

Na poziv propagandnega ministra Goebbelsa so Nemci velikoščno darovali gorke obleke in kožuhe. Tako je v nabični urad v Berlinu bil poslan tudi kožuh, ki ga je nosil prine Otto von Bismarck, ki je v prejšnjem stoletju združil Nemčijo. In poslan je bil celo lovski suknjica feldmarsala von Hindenburga.

Sorodniki slovitega letaka v prvi svetovni vojni baron Manfreda von Richtofena so poslali njegovo obleko iz kožuhovine, sorodniki letaka Oswalda Boelkeja pa njegovo kuno.

nemško podmornico ter je izšla iz boja kot zmagovalka, ker je potopila nemško podmornico.

Holandska podmornica je po boju rešila 12 nemških častnikov in mornarjev ter jih je postavila na suho v nekem angleškem pristanišču.

OB RAMBA MALAJE PROTI JAPONCEM

Slika predstavlja avstralske vojake, ki se bore proti Japoncem na Malajskem polotoku.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slavonic Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sakar, President; J. Lapsha, Sec. — Place of business of the
corporation and address of above officers: 214 WEST 18th STREET,
NEW YORK, N. Y.

49th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$6.— Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—
za dežel list \$1.50.— Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.
Za inostranstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 214 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

SAMOMOR JAPONSKE

Japonska je zalutno vrgla 7. decembra bombe na Pearl Harbor in s tem prišla za korak bližje k svojem lastnemu harakiri. Največjo silo na svetu je zadržala in jo pozvala na boj.

Cesarska vlada vzhajajočega sonca je nekaj ur po napadu na Pearl Harbor Združenim državam napovedala vojno in ravno tako Angliji in njenim zaveznicam ter si je s tem odrezala vsako zvezo z vnanjim svetom in je postala osamljen narod.

Japonska ni nikdar mogla vzdržavati same sebe brez kupovanja raznega blaga v tujih državah. In sedaj je kakor zaprta v Kitajskem morju. Tako je popolnoma navezana na svoje lastne vire, oziroma, kolikor more vkrasti in naropati na kitajskem zavzetem ozemlju. In četudi je v pričetku vojne dosegla velike zmage in njene armade še dalje zmagojujejo v Aziji, vse to ji ne more povrniti velike izgube na gospodarskem polju.

Vsa njena industrija je bila odvisna od uvoza vsakovrstnih surovin, katerih sedaj od nikoder ne more več dobiti. S svojim napadom na Združene države si je tudi zaprla vse vire, ki so potrebni za izdelovanje vojnega materiala.

Dobiti ne more več železa za svoje orožje, ne aluminija za svoje bombnike, ne činka, bakra, kroma in več drugih kovin, ki so neobhodno potrebne za orožje. Japonska je sedaj kot obkoljena oblegana trdnja v in zavezniške bojne ladje se šele pripravljajo, da jo napadejo.

Njen zaveznik Hitler ji ne more pomagati. Tudi Mussolini ne more ničesar storiti, kar bi ji mogli količikaj pomagati. Nobena velika država še ni bila tako osamljena, kot je ravno sedaj Japonska.

Zmaga, ki jo je Japonska izvojevala na Filipinih, je poniževalna za Združene države; velike so njene zmage na Malaji, velike važnosti je njena osvojitve Hong Konga in Manille. Njen uspeh v Pearl Harbor je bil silen udarec za ameriški narod, ki pa se je tedaj šele dobro zdramil in zaškrta z zobmi ter združen prisegel osveto.

Vse te velike japonske zmage so bile z velikimi škrami poročane v svetovnem časopisju. Pa to so samo početne zmage in vojna bo dolga, pa to Japanski vse nič ne pomaga. Z napovedjo vojne Ameriki in Angliji si je sama odrezala zvezo z Nemčijo, ki bi ji edina drugače mogla kaj pomagati. Toda Nemčija je sama zapletena v velikansko vojno z Rusijo in doživlja z vsakim dnem večje poraze. Svojih aeroplanov Japonski ne more poslati, še manj pa potrebnih kovin za orožje. Navezana je tedaj sama na sebe, na svojo vojaško silo, ki pa bo brez vnanje pomoči, ki sploh ne more priti, polagoma ponehala in zamrla.

Ameriški in drugi inženirji, ki so vodili razne industrije na Daljnem Istoku, so se zaradi vojne vrnili in pripovedujejo o obupnem stanju, v katero se je Japonska lahko mišljena in samovoljno vrgla. Zalag raznih surovin nima toliko, da bi ji zadostovale niti eno leto. Ako izgubi le eno bojno ladjo, mesto nje ne more zgraditi druge. Združene države in Anglija pa imajo toliko virov, da morejo izgubiti veliko število ladij in jih morejo še mnogo več zgraditi. In graditi jih morejo hitreje, kot pa jih more osiše potapljati.

Gospodarski viri Japonske so zaradi vojne s Kitajsko, k gre že v peto leto, že skoro po polnoma izčrpani. Kako bo mogla preživljati svojih 80,000,000 prebivalcev, ki jim je že sedaj hrana zelo odmerjena, je vprašanje, ki ga mora sama na svoj način rešiti.

Življenje Japonske je popolnoma odvisno od uvoza, ki je pa sedaj popolnoma prenehal, kajti vse dovodne poti so ji zaprte.

Japonska se je pri svojem nenadnem napadu zanašala na moč svoje armade in upala, da si bo hitro osvojila pokrajino, ki bi ji prinašala razne rud e in živih ter zlasti riž. Pred oči je posebno imela Holandsko Vzhodno Indijo in druge otoke na Pacifiku. Dosegla je sicer pričetne uspehe, toda kako bo šlo dalje, je še veliko vprašanje, kajti zavezniško brodogradništvo se šele pripravlja ne samo na obrambo proti Japonski, temveč na velik napad na Japonsko.

Japonska je obsojena v pogin, ki si ga je sama izbrala.

MEDZAVEZNIŠKA KONFERENCA

Na dan 15. januarja je skli-
čana konferenca ameriških re-
publik v Rio de Janeiro v Bra-
zili. Argentina bo zastopal
vnanji minister Enrique Ruiz
Guinazu, ki je zelo naklonjen
španskim falangistom in naci-
jem. Zato ni mogoe pričako-
vati, da bi se Argentina pod
njegovim vodstvom pridružila
ostalim ameriškim republikam
v vojni proti Nemčiji in Itali-
ji.

Guinazu bo očeno naspro-

toval vsaki vdeležbi Argentine
v sedanji vojni in je priprav-
ljen takoj zapustiti konferenco,
ako bi ostale ameriške države
preveč pritiskale, da bi Argen-
tina napovedala osiše vojno.
Argentina bo tudi edina a-
meriška republika, ki ne bo na
konferenci imela vojaških za-
stopnikov. Guinazu bo s seboj
pripeljal samo finančne in po-
litične izvedence ter svojega
sina Enrique kot svojega taj-
nika.

Zakaj smo bili prisiljeni v vojno?

V jasni, dejstveni izjavi o
dogodkih, ki so končno vsilili
vojno Združenim državam, je
predsednik Roosevelt dne 15.
decembra 1941 izjavil, da je
izdajstvo Japonske in nemška
sokrivda izpodkopala ameri-
ška prizadevanja za vzdrževa-
nje mira.

Njegova poslanica konar su,
ki je p rvi ameriški Beli papir
te vojne, je javnosti razodela
vse tok ameriško-japonskih od-
nošajev in postopnega udejstvo-
vanja nemško-japonsko-itali-
janskih nakan za osvojitve
sveta.

"Evo zapisnika dejstev, ki
ga bo vsa bodoča zgodovina čit-
tala z osupanjem, žalostjo,
grozno in ogorčenjem." izjavil
je predsednik Roosevelt, ko je
našel dolgo vrsto diplomatič-
nih izmenjav med to deželo in
Japonsko.

"Sedaj smo v vojni," je re-
kel predsednik Roosevelt. Mi
se borimo v samo obrambi. Mi
se borimo v obrambo našega
narodnega obstoja, naše pravi-
ce živeti v varnosti, naše pravi-
ce uživati blagoslov mira. Mi
se borimo v obrambo načela
zakona in reda in pravičnosti
proti prizadevanju, kakor ga
ni bilo še nikdar, da bi se ta
načela prevrgla in človeštvu
naložil režim brezobzirne nad-
vlade potom neomejenega in
samolastnega nasilja."

Tudi druge dežele — je re-
kel predsednik — so napoveda-
le vojno Japonski. Avstralija,
Kanada, Kitajska, Costa Rica,
Kuba, Dominikanska republi-
ka, Guetamala, Haiti, Hondur-
as, Nicaragua, Nova Zelandi-
ja, Panama, El Salvador, Juž-
na Afrika, Poljska, itd. Zna-
ven njih so druge dežele v naši
lastni hemisferi dale odločne
izjave o svoji solidarnosti z
Združenimi državami.

"Te in druge miroljubne de-
žele se bodo borile, kakor mi,
prvič, da storijo konec japons-
skemu programu agresije, in
drugič, da se uveljavijo pravica
narodov in človeštva do življen-
ja v miru ob pogojih varno-
sti in pravičnosti," je izjavil
predsednik.

"Ljudje te dežele so vsi sku-
paj trdno odločeni posvetiti svo
narodno moč in ljudske sile, da
se stori konec enkrat za vselej
kugi napadanja in nasilja, ki
je tako dolgo ogražala svet in
ki je sedaj namenoma in nepo-
sredno udarila na varnost na-
ših Združenih držav."

Uvodom svoje poslanice je
predsednik Roosevelt podal
kratek pregled ameriških od-
nošajev z Japonsko, odkar je
bila ta dežela predstavljena
zaprta civilizaciji vsled pose-
ta komodorja Perryja l. 1854
in potem hitro preskočil na le-
to 1931.

"Struja dogodkov, ki je di-
rektno dovela do današnje
krize, začela se je pred deseti-
timi leti," je rekel predsednik.
"Kajti bilo je tedaj, leta 1931,
ko je Japonska začela na ve-
liko svojo sedanjo politiko pri-
svojanja Kitajske. Začela je z
invazijo Mandžurije, ki je bila
del Kitajske. Svet in Liga na-
rodov je takoj in kasneje te-
kom mnogih mesecev stalnega
prizadevanja, poskušal prego-
voriti Japonsko, naj preneha.
Združene države so podpirale
ta prizadevanja.

"Ali vsa mirotvorna prigo-
varjanja niso uspešna, da bi od-
vrnila Japonsko od njene
nakane in "ta barbarska agri-
sija", je vzklilnil predsednik.
"Je postala primer in vzorec
za skorajšnje posnemanje s

Išče se ŠIVALKE

za ŽENSKO KLOBUKO.

Vpisništje pri:

SUMMIT HAT CO. INC.

53 WEST 36th STREET,

(5th Floor.)

NEW YORK CITY

(3x)

JERRY KORRIYSEK in njegov
orkester na ploščah
Terezinka Polka
Na ploščah — valček št. 575
in DUQUESNE UNIVERSITY
TAMBUKICA — št. 571
Za toz cenik in cene plošč se
obrnite na: JOHN MARSICH Inc.
463 West 42nd Street, New York

moč obrambo na Pacifiku obir-
ne oborožne sile, in obširne
količine materiala, ki se dru-
gače uporabljale proti Hitlerju,
kar je bilo ravno ono, kar je
Hitler hotel, da storijo. Konč-
no pa je postalo jasno, da je bi-
lo treba zaustaviti tok stvari,
ki se je razvijal na Daljnem
Istoku, da se grozote, ki so raz-
dajale Evropo, ne razširijo na
Pacifično stran.

"Zato v tem letu 1941, da se
poskusi končati ta razvoj po-
tem miroljubnih sredstev, dok-
ler se je zdelo, da je še čas,
so Združene države vstopile v
poznanja z Japonsko.

"V devetih mesecih, tokom
katerih so se pogovori vršili,
— je razložil predsednik —
vlada Združenih držav ni vze-
la v poštev le svojih lastnih in
vpravičenih interesov, marveč
tudi one Japonske in drugih
dežel in se celo posvetovala z
zastopniki teh dežel. Združ-
ne države so odločno zagovar-
jale temeljna načela teritorial-
ne integritete za vse narode,
nevmešvanja v notranje zade-
ve drugih dežel, enakosti, vste-
vi enakost trgovinske prilož-
nosti in ravnanja in mednarod-
nega sodelovanja in sprave za
poravnavo sporov.

"Postalo pa je jasno ob pre-
reševanju vsakega predloga,
da Japonska ni imela namena
spremeniti kakorkoli svoje po-
lolepne nakane na ves pacifični
svet. Niti ni Japonska poka-
zala najmanjšje volje odreči se
svojem nečednemu zavezni-
stvu s Hitlerjem.

Meseca julija tega leta se je
japonska vlada zarotila s Hit-
lerjem, da je izsilila od fran-
coske vlade v Vichy dovoljen-
je postaviti oboroženo silo v
Južno Indokino, in začela je
posiljati vojsko in opremo v to
ozemlje.

"Pogovori med našo vlado
in japonsko vlado, so bili na to
prekinjeni."

Predsednik je razodel, da je
bila japonska vlada, ki v pri-
hodnjem mesecu je prišla na-
prej s predlogom, da se pogaj-
janja zopet začnejo, in napra-
vila je sugestijo, naj se odgo-
vorni poglavarji obeh vlad o-
sežno srečajo v svrhu, da se
odnošaji vzravnajo.

"Jaz bi bil srečen," je rekel
predsednik, "potovati tisoče
milj, da se sestanim s predse-
dnikom japonske vlade, ali, če
tudi sem, da bi bilo zaželjeno,
predno to storim, da dobim ne-
kako zagotovilo, da bi se mo-
gel doseči kak sporazum glede
temeljnih načel. Ta vlada je
težko poskusila, ali brez uspe-
ha, da bi dobila tako zagotovi-
lo s strani japonske vlade."

"Nato, — je nadaljeval pred-
sednik Roosevelt, — so bile
razne formule predložene in
razpravljane. Japonska vlada
pa je nadaljevala v svojem to-
ku agresije in prisvojevanja.
Zadnji japonski predlog, ki
koncu novembra, ni nutil ni-

kake podlage za mirno rešitev
niti ne za začasno poravnavo.
Kmalu potem, dočim so prego-
vori nadaljevali na podlagi no-
vega ameriškega predloga za
široko in enostavno poravna-
vo, so Združene države izve-
dele, da je Japonska ojačala
svojo vojaško silo v Indokini.

Tekom prvega tedna decembra
se nava pomikanja japonske
vojske razjasnila — je pouda-
ril predsednik — da pod krin-
ko pogajanj so se pripravljali
napadi za posebne objekteve.
"Takoj sem vprašal japons-
sko vlado za odkrito izjavo o
razlogih za ojačenje njene vojs-
ke v Indokini, je rekel pred-
sednik. — Dobil sem dvoumen
in nejasen odgovor. Istočasno
pa so japonske operacije na-
predovale čim hitrejšim tem-
pom.

"Nismo znali tedaj, kakor
znamo sedaj, da so bili za od-
redili in da so se izvajali svoj
načrt za izdajalski napad na
naš."

Predsednik je na to spomnil
na svoje zadnje, izmed mnogih
prizadevanj za vzdržanje mira
na svojo brzojavko dne 6. de-
cembra osebno na japonskega
cesarja. Dočim se je dobival
dolg odgovor dne 7. decembra
v državnem departmentu, —
je sovražnik napadel. Napad, —
je rekel predsednik Roosevelt
— je bil prvi odgovor Japons-
ke, napravljen od njenih voj-
nih močeh in očividno
pripravljen mnogo dni poprej.

CARUSOV KLOBUK.

Ko je Enrico Caruso prvič
gostoval po Ameriki, je prišel
tudi v Springfield. Po koncer-
tu tam ni mogel najti svojega
klobuka, naslednji dan si je
moral kupiti novega. Malo
pozneje pa je upravitelj dvor-
ane, v kateri je tenorist nasto-
pil George Blair, stari klobuk
našel. Caruso mu ga je podar-
il, saj je imel že drugega.

Blair klobuka ni mogel nosi-
ti, ker mu je bil prevelik, pa
ga je pozneje podaril svojem
bratu dr. W. Reedu Blairu,
ravnatelju newyorškega žival-
skega vrta, ki je Carusov klo-
buk pred kratkim spet prepri-
stil svojem svaku Neihu Me-
Nabu. Temu je klobuk sicer
tudi prevelik, čuva ga pa kot
veliko dragocenost, kot spome-
nik na enega največjih pevcev
vseh dob. Lahko si mislimo,
da je ta klobuk v očeh zbirate-
ljev še danes vreden pol ime-
tja.

Listnica uredništva

AM—, Detroit, Mich. — Sicer
se v marsičem strinjamo z Va-
šim mišljenjem, toda... (Op-
urednika.)

RODEFENSE
BUY
UNITED STATES
SAVINGS
BONDS
AND STAMPS
V tem času
narodne sti-
ške potrebuje
naša domovi-
na vašo po-
moč. Kupujte redno De-
fense (Stamps in bonde.

ANGLEŠKI AEROPLANI NA RUSKEM

Anglija je poslala Rusiji mnogo svojih aeroplanov. Na sliki vidimo letala na ruski fronti.

To in Ono

Uprava "Glas Naroda", se
zahvaljuje rojakom, ki so ob
koncu leta poravnali zaostalo
naročnino in s tem pripomogli
listu v teh kritičnih časih. Ne-
kateri rojaki so pa pisali, da
bodo ob prvi priliki to storili.
Splošni odziv naročnikov li-
sta je bil zelo ugoden in spod-
buden.

"Izgubljeno zemljo se lahko
vedno nazaj pridobi, izgublje-
ni čas pa nikoli." — To je bilo
geslo presečnikove poslanice
kongresu.

Včeraj ste čitali o ruski ob-
sodbi nemške vojske. Vsebuje
preko 7500 besed o grozodej-
stev Nemcev na Ruskem. Ti
hipnotizirani megalomanihi so
pustili v svojem pohodu kriva-
vo sled nedolžnih, ki ne bo ni-
koli izbrisana iz spomina. Spo-
menica je bila naslovljena na
Združene narode in nekaj de-
janj celo tako strašnih, da ni
jih mogoe javnosti opisati.
Slišali smo že dosti o zve-
rinskem ravnanju osiških drž-
av ne samo v Rusiji pač pa
tudi na Poljskem, Češkem, na
Norveškem in v Jugoslaviji.
Kaj pa Japonci počenjajo že
dolga leta na Kitajskem pa ni
mogoe popisati.

V Ameriki so bila taka po-
ročila sprva sprejeta kot pro-
paganda proti osišem. Vskakve,
da vojna je pekel, in da se pri-
godi marsikaj, kar ni v skladu
s človeškim čustvom, pravil in
postenosti.

To so pa vedno bili posamez-
ni slučaji in vojska oblaži je
skušala kolikoromogoe zadržati
vojake, da se niso dogajale ta-
ke stvari.

Da je bilo potrjeno mnenje
široke javnosti, da so poročila
res samo nafoleevanja, so za-
čele prihajati vesti o lepem ve-
denju nemškega vojaka v zase-
denu Franciji.

Tukaj tako niso dosti držali
na Ruše, zaradi njih pretek-
losti, še vojna poročila so bila
šteta kot pretirana. Ko so pa
Rusi dali dovoljenje tujim dr-
žavnikom in časnikarjem, da
lahko obiščejo ruske kraje in
fronto, so pa poročali, da ru-
ske vesti niso pretirane in da
so resnične.

Cela psihologija Nacijev na
Ruskem je vidna o tem, da so
častniki celo obetali, odobrava-
li in se tudi udeležili grozodej-
stev. Navačen vojak naprten
s tem zločinom, je imel samo
eno pot — pot naprej. Sreča voj-
ne se je obrnila, pravijo celo,
da je bil čudež, drugi vojaški
strokovnjaki pa trdijo, da je
to bila ruska strategija, da so
zavlekli z. strašnimi izgubami
nemško vojno daleč v notra-
nost.

Zdaj so obupanci na poti, ki
vodi nazaj preko okostja, ro-
roparstva, mučenja, posilstva
in krvi nedolžnih. Grenka je ta
pot in kazni ne bodo vsli.

Armada se polagoma umika,
skušna pa na vse pretege, da za-
drži val osvetle, ki mu sledi. Ta
umik bo v času spremenjen v
beg — beg pred usodo, ki jo bo
prihitela in vsahnila kot vsa-
bne plamen šilko slame.

Sploh ni mogoe misliti, da
bo Rus pozabil kaj se je zgodi-
lo z ruskimi ženami, dekleti, o-
troci in starci.

Samo močna roka ruskih vo-
diteljev, človekoljubje in disci-
plina, bo zabranila, da ne bodo
nedolžni trpeli za grehe zveri-
ne iz Berchtesgadena in nje-
govih tolovajev.

Če želite, dobro knjigo po
nizki ceni, naročite "Živi izvi-
ri", ki jo je napisal znani slo-
venski pisatelj Ivan Maticič.
Dobite jo pri knjigarni Slove-
nie Publishing Co., 216 West
18th St., New York. — Stane
samo \$2.—, vezana je v platno.

Kratka Dnevna Zgodba

1. BENNETT

ZVESTOSTA NEZVEŠTEGA

Jurgensena prav za prav ni sem mogel trpeti, ker je bil eden izmed onih ljudi, kateri so mi bili zoperni, no da bi mi kaj storili. Ko sem ga pa videl na obali ležčega v pesku s obrazom navzgor, nisem mogel drugače, kot da sem mu nudil svojo pomoč.

Sprva sem mislil, da je pijan. Zadnja dva meseca je namreč strahovito pil in se je vsled tega tudi razdrila zveroka med ušmi in nad vse ljubkin ter očarljivim. Ko sem se sklonil čez njega in zagledal njegove upadle oči in tresče ustnice, sem videl, da se ne varam.

"Kaj si ti, Filip?" je rekel s hripavim glasom. "Ne, ne motite se," je pristavil "danes danes nisem imel niti kapljice v ustih. Vročina me je zdelala. Zati se mi, da mi je nenadoma postalo slabo."

Vstal je z mojo pomočjo in se začel zibati semtertja. Slabo mi je bilo, in zato sem padel. Samo vročina je vsega kriva. "Pocakajte, da pokličem voz in vas spremim domov. Upam, da boste počakali."

Prijel me je za roko.

"Ostanite pri meni, Filip."

Njegov glas je bil tako prosojen, da sem ga brez pomisleka ubogal.

"Veliko boljše mi je in zato vas prosim, da ostanete. Če ste tako prijazni, me pes sprejmite domov."

Čeravno je rekel, da mu je boljše, nisem mogel pri najboljši volji tega opaziti. Po vsem telesu se je tresel, in kolena so mu klecala.

Ko sva dospela do male hišice, se je začel poslavljati od mene.

"Dobro bi bilo," sem mu svetoval, "če bi se nekoliko odpočili in poklicali zdravnika. Zelo slabo izgledate."

"Menda me vsaj ne boste v tem trenutku zapustili? Idite, bova skupaj poverčevala in preživela večer. Vedno sem sam, kot pušavnik."

Nekaj časa sem se obojeval — njegov gost nisem bil prav rad, ker sem imel tisti večer polno drugih načrtov. Ker je videl, da se ne morem tako hitro odločiti, je stopil k meni, rekoč:

"Bedite dober in ne odbijte

mi prošnje. Vem, da me ne spoštujete posebej in tudi vem zakaj. Jutri mi bo gotovo odleglo, danes pa ne morem ostati sam."

Ko sem mu rekel, da ostanem, se mu je od veselja zasvetil obraz. Večerjala sva v veliki sobi, odkoder se je videlo jezero. Moj znanec je med večerjo molčal. Bil je to velik mož z veliko glavo, ki je bila nasajena na močan vrat. Njegov obraz je bil dobrončen; močne ustnice so dajale ustam nek nenavaden, skoraj zverinski izraz.

V zadnjih treh mesecih se je zelo postal. Neprestno so mu begale oči iz kota v kot. Po večerji sva šla na verando in prižgala smotko.

"Hvala vam prav prisrčno hvala, da ste ostali. Verjemi mi, da bi vas ne prosil, če — toda kaj je to?"

Nekje na jezeru je zapiskala pisčalka motornega čolna.

"Zdi se mi, da je motorni čoln."

On se je oprijel z rokami naslonjača.

"Ali veste gotovo?"

"Seveda. Kaj pa mislite?"

"O!" je zastokal. "Skoraj bal sem se že. Medtem je obsvetil mesec njegov obraz. Tako mrtvaške bledice nisem videl še nikdar v svojem življenju."

"Filip — vse vam bom povedal. Ze dva meseca se borim

sam in čutim, da je nekoliko preveč zame. Nekomu moram zaupati, če ne, bom postal še blazni. — Ali se še spominjate Lavre Hein?"

Ko sem mu priklinal, je komaj slšno vprašal:

"Ali veste, kako je umrla?"

Znova sem priklinal. Vse moške je pretresla tragična smrt male pisalke. Časopisje je poročalo, da se je peljala sama z motornim čolnom na jezero. Čoln se je razbil ob pečinah, njenega trupla pa se do sedaj niso našli.

"Tisti večer, ko je utonila, je bila tukaj in kramljala z mano. Ravno v tem stolu je sedela kot vi sedaj."

Njegov glas je bil pridružen. Sedel je globoko sklonjen, roke vprte ob kolena.

"Tisti dan je brala v jutranjih časopisih, da sem se zaročil in pripeljala se je od nasprotne strani jezera sem, da bi zvedela, da to ni resnica. Filip, vi je niste poznali, vi ste jo videli samo plesati. Taka je bila, kot je bil njen ples. Neprimerno lepa, polna ognja in strasti in ko sem jo v prvič videl, bi same ljubezni skoraj znorel. Očarala me je, preiskala me je in slednjič me je ljubila z vsem ognjem, svoje neukrotljive narave. Nihče drug niti ni hotel kot ljubiti in biti ljubljena. Nobena ženska na svetu ji ni bila podobna."

Ko sem pa spoznal Marion, je bilo vsega konec. Čeravno sem Lavro neizmerljivo ljubil, se vendar nisem hotel poročiti z njo. Marion je bila prva in edina ženska, katero sem hotel imeti zase. Imela je vse lastnosti, ki so manjkale Lavri. Pri njenih domačih nisem bil posebno priljubljen, ona je pa vseeno sprejela mojo ponudbo. Lavri seveda nisem ničesar povedal. Samo na poti mi je bila in tudi naveličal sem se je nekoliko. Preveč potreba je imela, jaz pa premalo denarja in zato sem se je sklenil znebiti. Torej kot že rečeno, svojo zaroko sem javno objavil in Lavra se je pripeljala z nasprotne strani, hotela me vprašati, koliko je resnice na stvari."

"Ti se boš torej poročil?" je rekla. "Zakaj mi nisi že prej povedal?"

Skušal sem jo pomiriti, in ji pojasniti, toda ona me je prekinila, rekoč:

"Nikar ne laži in ne poslabšaj cele zadeve. Saj vem, da se bojiš, da bi ti ne napravila skandala. Nisi bil toliko modri, da bi mi povedal v obraz. Sit si me..."

Zapretila mi je z rokami, takoj nato pa padla na kolena, mi objela noge in me začela gledati z obupanim pogledom. Prosila me je, da naj je ne zapustim in da naj jo ljubim naprej. Vedno milejša so bila

njene prošnje, toda vse zaman. Ogenj ljubezni ki je gorel v meni zanj, je bil že ugasnil. Rekel sem ji, da sem z njo in z ženskami njenega kova za vedno prekinil vse zveze.

Filip, se sedaj jo vidim pred seboj, kako se je bila naslonila na ograjo. Bilo je že okrog polnoči. Niti list se ni ganil na drevesu.

"Ali boš sedel sva?" sem jo vprašal. "Vsega mi je dovolj. Za vedno sem te izbral iz svojega življenja in kakor hitro mi bo mogoče, te bom tudi pozabil."

Skoraj celo minuto ni izpregovorila nobene besede. Črna lasje so ji padali na rama, njen obraz je bil smrtno bled, v očeh sta ji gorela dva ognja.

"Ne, ne boš se, z menoj se nisi za vedno opravił," je rekla nežno in polglasno. "Praviš, da se boš poročil z drugo, in da me boš pozabil. Rečem ti samo to: nikdar se ne boš poročil z drugo, nikdar me ne boš pozabil. Ali misliš, da te bom preprečila drugi?" Po teh besedah se je čudno zasmejala.

"Vedno bom pri tebi!" je vpila. "podnevi boš mislil name, ponoči se ti bo sanjalo o meni! In če te bom poklicala, boš prišel za menoj."

Pokazala mi je hrbet in izginila v temi. Slisal sem njene korake in kmalu nato živžg motornega čolna. In tudi čoln je izginil v noči.

Znanec je vtihnil. Glava se mu je sklonila še nižje.

Takoj na to je začel govoriti s hripavim glasom:

"To ni bila nesreča, Filip, Lavra je tako dobro poznala jezero, kot svojo sobo, in je gotovo namenoma zavozila v pečine. Se sedaj se mi zdi, da sem čul suneč, pa je bilo predelež, da bi ji pomagal. In njena trupla niso našli, čeravno so priiskali vse jezero. Ljudje pravijo, da se je zgrešila v temi — vem samo jaz, kaj se je pravzaprav zgodilo."

Sprva sem jo sklenil pozabiti, toda, Filip — njegov glas je bil podoben čudnemu skripanju — neprestano sem moral misliti nanjo. Po dnevi in ponoči, čuječ in v spanju.

Začel sem piti, tako zelo piti, da se mi je slednjič tudi Marion izneverila. Vsi poslušalci ljudje se mi izogibljajo. Vsa pišča mi pa niti toliko ne pomaga, da bi jo za trenutek pozabil. Začel sem se bati jezera posebno ob takih večerih, kot je nočnejši. Ko sem ležal danes na bregu, se mi je zdelo, da me kliče Lavra. V neznanji grozi sem zagrebel obraz v pesek in čakal, kaj se bo zgodilo, dokler niste vi prišli. In ko odseva mesec v jezeru, vidim njene bele roke in njen smeh. O, Filip, vi ne veste, kako se bojim!

Hitro sem vstal in nisem mogel zatajiti svoje razburjenosti. Bilo mi je jasno, da se je začelo mojemu znanu blesti. Lavra smrti mu je strašno pretresla vse živce. Skoraj gotovo ni bil slab človek in ravno zato, mi je bilo tako neizmerno žal, da je Lavro na tak način odpravil od sebe. Preplašeno me je gledal in nepričakovano prosil:

"Kaj ne, Filip, da boste ostali to noč pri meni?"

"Da, prenočil bom pri vas. Vi se pa morate takoj zjutraj odpeljati s prvim vlakom od tukaj in se ne smete vrniti prej, dokler ne boste pozabili teh spominov..."

"Saj sem že hotel odpotovati, pa nisem mogel. To jezero ima neko čudno privlačno moč. Slednjič je pa tudi rekla, da ji bom sledil, če me bo poklicala. Pomagajte mi, Filip!"

Po dolgem prigovarjanju je vzel uspravni prašek in kmalu nato je zaspal.

Malo čez polnoč je moralo biti, ko sem nenadoma planil iz postelje. Sreč mi je močno utripalo. Poslušal sem, v hiši je bilo vse mirno. Skozi okno je prihajalo nenavadno sunečje. To je sam motorja v mo-

tornem čolnu. Ker je stal mesec ravno nad jezerom, so bili valovi podobni raztopljenemu srebru. Samo v daljavi je bila temna točka: usodepolna skala.

"Ze grem, Lavra, ze grem!" je zaklicalo v noč. Motorni čoln se je blizil z veliko naglico skalav.

"Jurgensen, vrnite se!" sem zaklical. Nobenega odgovora. Planil se mna verando in stekel na breg. Klicaj sem in klicaj, pa ni nikoli odgovoril.

Čoln je bil že izginil. Ne zvesti pa vendar tako zvesti ljubince je šel za njo, ki ga je klicala.

VESTI IZ CLEVELAND, OHIO.

Po več mesečni bolezni je 29. dec. preminul dobro poznani rojak in pionir v newburški naselbini, Josip Miller v starosti 66 let. Doma je bil iz fare St. Jost vas Smerčje pri Vrhniki, odkoder je prišel sam pred 50 leti. Pred leti je vodil gostilno v Brooklynu, potem pozneje v Newburghu. Bil je tudi zaposlen pri Josip Jerić Hardware, kjer je vodil trgovino z železom. Leta 1937 je postal pomožni oskrbnik v Slov. Nar. domu, kjer je bil do časa bolezni. Pokojni Miller je bil v svojem času aktiven na društvenem polju, kakor tudi med ustanovitelj fare sv. Lovrenca. Banjki je bil vsak čas na razpolago vsakemu, kdor se je pripravljala za državljanstvo. Pomagal je, kakor je znal, skoro polovici Newburžanov, in to je storil z največjim veseljem in ponosom. Poleg zaljubljenice Agnes, roj. Pintar, zapuščal šest sinov in tri hčere, ter vnuke in vnukinje.

31. dec. je v St. Alexis bolnišnici umrl rojak Frank Svetek v starosti 71 let. Pokojni je bil rojen v vasi Marije Device v Polju pri Ljubljani. V Ameriko je prišel l. 1905 in sicer v Cleveland. Ves let je bil zaposlen v Browning Crane and Shovel Co. Leta 1931 je postal družabnik Svetkovnega pogrebnege zayoda in bil v podjelju zainteresiran do leta 1932. V letu 1930 mu je umrla soproga Frances. Leta 1932 se je poročil z Antonijo Lapuh in sta vodila gostilno na vogalu 200. ulice in Arrowhead Ave. Pokojni je bil zadnjih 15 let direktor St. Clair Savings and Loan Co. Zapuščal zaljubljenico soprogo Antonijo, sina August F. Svetka, slovenskega pogrebnišča, hčer Ano, por. Ogrin in hčer Frances, poročenico Svetek v Lewistown, Pa., polbrata Johna Zimmermanna, pastorko: Franka, Antona in Edvarda Lapuh ter Mary, por. Kolar in Justino, por. Černe. Poleg ostalih zapuščal vnuke Irene Ogrin, por. Kalan ter Raymond in Esther Svetek.

Po nekaj dneh bolezni za pljučnico je na Novega leta dan preminil v mestni bolnišnici John Lušin, star 47 let. Bil je samski ter je bil uposlen kot točar v gostilni Antona Korena. Pokojni je bil doma iz fare Lipa pri Sodražici, kjer zapuščal dva brata in sestro, V. Du-luth, Minn. zapuščal sestro.

Umrl je stari pionir Joseph Menart v starosti 89 let. V Clevelandu je živel 50 let. Doma je bil iz vasi Pak, fara Polica pri Višnji gori. Zapuščal dva sinova, eno hčer, 18 vnukov in 10 pravnukov in več drugih sorodnikov. V starem kraju pa zapuščal brata in dva sestri.

NENAVADNA OPOROKA.

Otroci pred kratkim umrlega brazilskega milijonarja, hankirja Norollesa, so vložili tožbo, da bi se razveljavila njegova oporoka. Norollesa je namreč vse svoje imetje namenil vojni proti imham, razni manstveni zavodi so prejeli visoke vsote z naročilom, naj jih porabljajo samo za pucivanje muh. Otroci in mahu so, hankirja za življenja hučno trpinčili.

ZALOGA SLOVENSKE KNJIG SE DNEVNO ZMANJSUJE. ČE ŽELITE KAKŠNO KNJIGO NAROČITE JO ZDAJ

SLOVENSKE KNJIGE

LEPA KNJIGA je kulturna poslanka; odprimo ji vrata v naše domove, odprimo ji srce...

(Finžgar)

AGITATOR

Spisal Janko Kersnik (90 strani.) Janko Kersnik je poleg Jurčiča najbolj znan in priljubljen slovenski pisatelj, kar jih je živelo v drugi polovici devetnajstega stoletja. Njegovega "Agitatorja" bo sleherni čital z užitkom.

Cena \$1.—

MALENKOSTI

Spisal Ivan Albreht (120 strani.)

Cena 75c

NADEŽNA

NIKOLAJEVNA
Spisal V. M. Garšin (112 strani.) Junaki tega romana blodijo in tavajo skozi temo življenja. Vzpeli so se kvišku, a sredi poti omagajo.

Cena 30c

IDIOT

Spisal F. M. Dostojevski TRI KNJIGE—NAD 600 str. Krasen roman enega najboljših ruskih pisateljev. — Opis mladence, ki je imel že v najbolj rani mladosti znamenja k neobnormalnosti. Opis je živahen in ne utruja kot nekateri drugi romani Dostojevskoga.

Cena \$2.25

LISTKI

Spisal Kavar Mešica (144 strani.)

Cena 70c

MARKO SENJANIN — SLOVENSKI ROBINSON

Cena 75c

MILIJONAR BREZ DENARJA

Spisal Philippe Oppenheim (92 strani.) Do skrajnosti napet roman iz modernega življenja. Oppenheim je znan angleški romanišec poznan po celnem svetu.

Cena 75c

MOŽJE

Spisal Emerson Hugh (200 strani.) Zanimivo delo, ki bo ugajalo vsem čitateljem. Prerad prav nič ne zaostaja za originalom.

Cena \$1.50

MED PADARJI IN ZDRAVNIKI

Spisal Janko Kač (117 strani.) Stajerski rojak Kač ni do svojega štiridesetega leta stopil v javnost. Nato je začel pisati krajše črtice, ki jih vsebuje ta zbirka, nato je pa začel v svojem romanu — "Grantom."

Cena 85c

OTROCI SOLNCA

Spisal IVAN PREGELJ Poznani slovenski pisatelj popljuje čudovit svet med čarkostjo južnega solnca in senco hladne severne noči.

cena \$1.—

OGENJ

Spisal Henry Barbusse (637 strani.) Pretresljiv opis prizorov iz svetovne vojne. Edinole mojster kakor je Barbusse je mogel napisati tako knjigo.

Cena \$1.—

SODNIKOVI

Spisal JOSIP STRITAR Stročna naših pisateljev in pravzaprav oče pravilne slovenske v tem svojim romanu živo in zanimivo popisuje življenje na delu.

cena \$1.75

V ROBSTVU

Spisal Ivan Matičič (235 strani.) Ivan Matičič je eden tistih redkih naših ljudi, ki ne poznajo meje volje in njenih grozot ter posledic, ampak zna tudi vse pretrpeti in opaziti.

Cena \$1.25

V ZARJE VIDOVE

Spisal OTON ZUPANČIČ Najbolj in le čisto slovenski pesnik podala s to zbirko svet nekaj umotvorov. Pesmi so posvečene njegovi ženi. An.

cena \$1.—

Naročite knjige še danes!

United States ozirnoma CANADIAN POSTAL MONEY ORDER ako je vam le priročno.

KNJIGARNA
Slovenic Publishing Company
216 West 18th Street New York City

ZADNJI VAL

Spisal IVO ŠORLI Poznani slovenski pisatelj nam v tej knjigi podaja zelo zanimive podatke o svojih doživljajih v Rogški Slatin.

cena \$1.—

ZNANCI

Spisal RADO MURNIK Poznani humorist v tej knjigi kaže razne anekdote ter tudi go sam označuje kot "Povesti in orisi."

cena \$1.25

STRAHOTE VOJNE

Spisala Berta pl. Suttner 228 strani

Cena 50 centov

United States ozirnoma CANADIAN POSTAL MONEY ORDER ako je vam le priročno.

Rojake prosimo, ko posljejo za knjige, da se poslužijo

United States ozirnoma CANADIAN POSTAL MONEY ORDER ako je vam le priročno.

United States ozirnoma CANADIAN POSTAL MONEY ORDER ako je vam le priročno.

RAZPRODAJA SLOVENSKE KNJIGE po zmerni ceni

Po 50c zvezek

Andrej Ternovac (Ivan Albreht) Blagajna Velikega Vojvoda (Frank Heller) Se ne mudi mali junaki (Dostojevski) Filozofska zgodba (Aleja Jirasek) Kaj se je Makaru sanjalo (V. Korolenko) Na razlokih potih (Franc Frisch) Peter Pavel Claver (Dr. I. Pregelj) Pravica Klavira (Vladimir Levstik) Silka Dorjane Gray (Oscar Wilde) Verne duže v vlač (Prosper Mirime) Zapiši iz mrtvega doma (A. M. Dostojevski)

Po 70c zvezek

Do Ohrida in Bitolja (Ivan Melik)

Po 75c zvezek

Belfegor (Artur Bernede) Po strani kloboč (Damiir Feigol) Zlati Panter (Sincelar Gluck) Rdeča Megla (O. B. Frich)

Po \$1 zvezek

Ugrabljeni milijoni (E. G. Seliger) Veridilni (Pater Kajetan) Sivko (E. S. Thompson) Rudarska balada (Marija Majer-Jova) Frigidne čebulice Maje (Waldemar Bonola) Pingvinski otok (Anatole France) Pisane zgodbe (Janko Kac)

Po \$1.25 zvezek

Škrivnostni studence (Pavel Keller)

Po \$1.50 zvezek

Zločin in kazen (F. M. Dostojevski) Tigrovi zohle (Mavrice Lublane) Kristof Dimas (Jack London) Misterija (Gustave le Rouge)

Po \$2.50 zvezek

Vilijeva repatica (Vl. Levstik)

Vilijeva repatica (Vl. Levstik)

Vilijeva repatica (Vl. Levstik)

Kakor plaz...

ZGODOVINSKI ROMAN.

6

Grof Wolkenstein je odvrnil na lahko odklanjajoč: Bolje bi bilo, da bi stari gospod ne dajal vzgleda. Razrušil je zakon svojega sina in vaše cesarske visokosti. Najvišji vzgled pač ni bil tak, da bi vzdrževal rodbinsko disciplino.

"Wolkenstein, prosim vas, ne moralizirajte! Nima nikdo v svojih žilah žabje krvi, kakor vi, ki nimate nobenega smisla za žensko lepoto. Mi imamo pač bolj vročo kri in toplejša čustva!"

Grof je nalahko pritrdil z glavo.

"Zovem se kakor moj praded, pevec Oswald pl. Wolkenstein, ki je v čast svoji dami z mečem in pesnijo potoval po svetu. Tudi jaz sem si izbral svojo srečno kraljico in ti ostane zvest vse svoje življenje in naj mi ta služba prinese tudi skrb in bedo. Tako ne morem ljubiti nobenega drugega ženskega bitja."

Nadvojvoda ga je začudeno pogledal.

"Postali ste prav za res pesniško navdahnjeni, Wolkenstein. Rad bi poznal vašo damo, ki jo tako viteško častite, da bi si ustvaril svojo sodbo o vašem okusu. Zdi se mi, da vaš okus ni najboljši."

"Cesarska visokost, delate mi morda krivico. Grofica Aranka Szatary prav gotovo ni bila po mojem okusu in vendar ste si, cesarska visokost, na nji pokvarili želodec."

Nadvojvoda se je zasukal na peti.

"Grof Wolkenstein, zdi se mi, da ste me pošteno oklali."

Grof se je priklonil.

"Veselo bi me, ako se mi je to posrečilo. Sicer pa se nisojamo vašo cesarsko visokost pokorno opozoriti, da je vas pozvalo njegovo veličanstvo v avdienco. Skrajni čas je že!"

Nadvojvoda se je prestrašil.

"Pri duši, na to sem čisto pozabil. Wolkenstein, ako pridem prekasno, boste krivi vi!"

Odkobal je iz sohe. Kmalu nato je bilo slišati kako je z dvorišča oddrdal voz.

Wolkenstein je ostal sam. Na njegovem licu se je pojavil lehek smev. Zavedal se je, da čaka nadvojvodo težak trenotek. To se mu je zdela pravična kazen za zanemarjanje nadvojvodinje. Uprl je oči na steno, kjer je visela slika dane v poročni obleki v življenjski velikosti. Dolgo je zrl na lice, ozarjeno s tiho pobožnostjo. Njegove ustnice so trepetale, iz ust so mu tiho, kakor pobožna molitev, priprave besede.

"Ker sem trpel zaradi svoje ljubezni, je odtehtala sreča, da ti smeni služiti. Služiti ti hočem s srcem in dušo, kakor nogro mi Bog da življenje. Naj bo moje življenje posvečeno tebi, njegovemu najpopolnejšemu bitju."

Bila je to zaobljuba, ki jo je prisegel resni značajni mož pred sliko one, ki jo je tajno ljubil z vsem žarom svoje duše. Nato je stopil k velikim pisalnim mizi in vzel v roko svojo mapo. Ker je nadvojvoda posvetil le malo časa, da uredi svoje službene posle, je slonela vsa odgovornost na ramah grofa Wolkensteina. Često se mu je zato zdela služba nezgodna in čisto se mu je pojavljala misel, da bi dal tej službi slovo. Samozvest, da bi v tem slučaju ne imel prilike biti v bližini nadvojvodinje, ga je odvrčala od namena, odložiti oficirsko čast. Bil je eden izmed tistih redkih članov avstrijskega plemstva, ki je služil v vojski iz čiste zvestobe napram vladarju in dinastiji, ne da bi našel v tej službi zadovoljnost. V zadnjem času je čudno nadvojvodovo življenje močno odtujilo grofa. Površna izobrazba in prinečo lahkomišelnost življenjskega naziranja je nasprotovale Wolkensteinovi globokočustveni miselnosti. Menil pa je, da bo strogo ob pravem času se spremenila nadvojvoda. V tem oziru se je nadejal, da bo storila svoje avdienco pri cesarju, o kateri je bil prepričan, da za grešnika ne poteče posebno ugodno. To bi lahko imelo tudi ta vpliv, da bi se spravilo v nadvojvodovo življenje nekoliko več resnosti in ga privadilo na njegovo življensko nalogo.

Wolkenstein se ni motil v domnevi, da čaka nadvojvodo pri avdienci težak trenotek. Tako službujoči krilni adjutant, kakor tudi komorni sta kazala zelo resne oblike, ko se je nadvojvoda prijavil za sprejem pri njegovem veličanstvu. Iz sprejemne sohe njegovega veličanstva je vel danes oster veter in zato ni bilo dobro kazati simpatije za obdolženca. Cesar, oblečen v malo uniformo, je sprejel nadvojvodo sede. Le nalahko je nagnil glavo, ko je nadvojvoda vstopil. Pustil ga je čakati nekoliko minut in je med tem čital pred sabo ležec akt. Nadvojvoda je jezne grizel ustnice. Nenavaden, brez obzira sprejem je kazal, da mora biti pripravljen na najhujše.

Cesar je končno potisnil v stran papirje in odložil naočnike, ki jih je navadno rabil pri delu. Nato je vstal in stopil k svojemu nečaku.

"Lepo stvari čujem o tebi. Ti in tvoj mlajši brat Ferdinand Karel mi delata res mnogo veselja! Goniša se kakor se hočeta, toda ne delajta mi javnih škandalov, ki padajo potem na vso našo rodbino. Kako je bilo na lovu v Almasfeldu?"

"Veličanstvo, blagovolite mi milostno odpustiti. Odzval sem se povabilu grofice Szatary, ves dogodek je našopirjen in pretiran. Končno je bil to samo slučaj, povzročen brez namena."

"Ne poznam tega. Ako bi bila stvar tudi dogovorjena, bi ne mogel biti njen izid škandaloznejši. Prišlo je do vstaje in prelivanja krvi. In vse to zaradi tvojega blaznega čina. Na Ogrskem, kjer so potrebni največji oziri, si mi naščuval ljudstvo proti kroni in vladi. Ali ne veš, da škoduje tvoje nepopravljive ogledu cesarske hiše?"

"Veličanstvo, prisegam, bil je to zgolj nesrečen slučaj, da se je mrtvašče spredaj pojavilo na lovišču."

"Kaj si sploh imel opraviti v Almasfeldu? Kaj te briga grofica Szatary? Ostani doma pri Mariji Jožefi in ne vlači se okrog z drugimi babami!"

"Veličanstvo, zastavljam svojo častno besedo!"

"Obdrži si svojo častno besedo, ti brezčasten lopov. Sramota je, da nosiš častniški portepo."

"Veličanstvo, portepo lahko odložim. Nisem si ga sam izbral. Poklic in ženo so mi vsilili. Ne ljubim niti žene, niti svojega poklica!"

Cesar je obledel v prvem navalu pojavljajoče se jeze.

(Nadaljevanje.)

Italijanska politika v Libiji

Obrežje italijanske kolonije Libije je na zemljovidu prav tako, kakor hrbet kamele: prva grba je Tripolis s svojo pokrajino, sedlo je Velika Sirta, druga grba je Cirenajka. Od leta 1912 naprej je Italija vrgla v to kolonijo zelo mnogo denarja, toda ta kolonija ni nikdar hotela prav dobro uspevati. Počasi pa je iz Tripolisa nastalo konkurenčno mesto Tunis, toda italijanska politika je vedno trdila, da je Tunis po krivici pripadel Francozom.

Ob obrežju so kmalu zgradili železniško progo, ki vodi iz Tripolisa zahodno do Tarhure in vzhodno do Zuara. Unazad v to kolonijo zelo mnogo obnove, ki so bile preurejene v udobna naselja in s cestami povezane med seboj. Tudi v Cirenajki so zgradili železniško progo z glavno postajo v Benghaziju. V Bardiji, Capuzzu, Tobruk in Derno so zgradili vojašnice in nato utrde, ki so postale vojaško zelo pomembne. Te utrde bi naj ščitile deželo pred vdorom z morse s strani. Tam nasproti je bil otok Kreta, in že leta 1935 so računali s tem, da bi Kreta kdaj lahko prešla v angleške roke.

Libijo so po bitkah v letih 1911 in 1912 odvzeli Turčiji, toda več desetletij je ta dežela ostala italijanska kolonija, ki je vladi povzročala največ skrbi. Prebivalstvo je bilo zelo zagrizeno in si ni dalo dopovedati, da so novi gospodarji prišli v deželo kot prijatelji. Plemeniti so se dolgo upirali, in domačini so večkrat izvedli drzne napade na italijanske posadke ali pa na uradnike, ki so bili na potovanjih. Ko je grof Velpi bil v letu 1922 guverner Libije, je moral deželo tako rekoč še enkrat osvojiti za Italijo. Pomirjevanje je trajalo celih 8 let. Na eni strani se je vodila zelo modra politika na drugi strani pa zelo strogo izvajanje vseh predpisov proti apomikom — oboje pa je nato podredilo domačine novemu redu. Skupine italijanskih vojakov večinoma mladih fašistov, so stalno krožile po vsej deželi. Te vojaške patrulje so bile večinoma konjeniški oddelki, navajeni na službo v puščavi. Ko je zavladal nad državo Italo Balbo, se je zaključila doba popuščanja in koncesij. Država je začela posegati v razvoj plemen in je sklenila podpirati zlasti mlade

posestnike in pospeševati razvoj malih kmetij.

Upravo v Libiji vodi libijska uprava, ki ji načeluje guverner. Njen poglavar je neposredno italijanski minister za italijansko Afriko. V mirnem času je imel guverner, ki mu je pomagal generalni tajnik, vse izvajanje upravne in vojaške oblasti v svojih rokah. Z zakonom z dne 10. aprila 1937 je bila vsa Libija razdeljena na štiri pokrajine, in sicer na Tripolitanijo, Misurte, Benghazi in Derno. Južni del dežele je bil podrejen pod vojaško upravo z glavnim mestom Hun.

Vsaki pokrajini je načeloval prefekt, vsaka prefektura pa je zopet razdeljena na rezidence in podrezidence. Sodništvo je v rokah rednih sodišč, poleg tega pa delujejo še posebna muslimanska in rabinska sodišča. Ko je italijanska vlada začela izločevati žide iz javnega življenja, so židovska sodišča nehala z delom.

V mesecu aprilu 1937 je vlada s klenila dati Libiji posebno vojaško vodstvo. Mednarodno življenje se je začelo zapletati in zato bi se naj dežela čim prej zavarovala pred presenečenji. Ustanovili so poseben štab za vojsko v Libiji in temu poveljstvu je načeloval maršal Greziani. Dne 9. januarja 1939 pa je bil objavljen zakonski ukaz, ki pravi, da je Libija sestavni del italijanskega cesarstva. Toda dežela je še ohranila nekatere upravne in sodne posebnosti, ki so v zvezi s posebnim razvojem dežele. Državljanstvo libijskega prebivalstva je bilo določeno že z ukazom dne 3. dec. 1934, z ukazom z dne 9. dec. 1939 pa je bila ta določba še bolj izpopolnjena in so prebivalci postali državljani istega cesarstva.

V zadnjih dveh letih je Italija zelo veliko storila za Libijo, ker je stremela za tem, da bi ta dežela čim bolj uspevala. V Italiji se je zelo uspešno širila propaganda za odhod italijanskih kmetov v Libijo in iz pristanišča v Genovi in Neaplju so odvozili v Libijo nad 20 tisoč kmetov, katerim so oblasti pripravile vse, kar je bilo potrebno za pospeševanje kmetijstva v pokrajinah ob obrežju, kjer so pasovi rodovitne zemlje. Nove italijanske naselbine so največ v pokrajini okrog Tripolisa in Misurte in v gorati deželi med Derno in Benghazijem.

Boji, ki se sedaj vrše v Libiji, so zelo odločilni ne samo za bodočnost Libije, ampak tudi Italijane same.

DRUŽINA, KI IMA ŽE PET FANTOV VOJAKOV.

V Pueblo, Colo., živi slovenska družina Mr. in Mrs. Jos. Peček, ki ima enajst sinov. Od teh enajstih jih je pet že pri vojakih, ostali bodo pa šli, razun morda enega, ki je bolj bolehen. Mati sinov-vojakov je pa tako korajžna, da bi šla sama pomagat v vojno, če bi bilo potreba.

VEGETARIJANEC IZ LJUBEZNI.

V Londonu so imeli te dni poroko, ki je zbudila veliko pozornost. Poročil se je 33-letni kipar Eric Doudney s Patriciajo Nicholsonovo, hčerjo ustanoviteljice kluba vegetarijancev.

Lepa Patricia je doslej odbijala vse snubce, češ, da se hoče kot načelna vegetarijanka poročiti samo z vegetarijancem. Doudney je spadal med ljudi, ki zapravljajo svoj čas v londonskih nočnih lokalih. Vedno je veljal za Lukulovega učenca, ki mu je bila razkošna miza nad vse užitek tega sveta. Tako ga je Patricia kratko odbila, ko jo je zasnuhil. Tada je Doudney prisegel, da postane čez noč vegetarijavec, če sprejme njegovo snubitev. Na to je pristala in tako je msožerni kipar postal zaljubljen rastlinojed.

KUPUJTE

DEFENSE BONDS in STAMPS

Rusija v borbi za Sever

Svoje glavi mladi car Peter Veliki je bil tisti, ki je zapustil kremenjske zidove, se naučil v Holandiji gradnje ladij in se potem, ko se je vrnil v domovino, odločil, da bo Rusija odprla okno v svet, kakor se je sam izrazil. V skladu s svojo odločitvijo je ustanovil Petrograd in prenesel tja svoj sedež.

Pod Petrom Velikim si je tedaj Rusija, ki je bila dotlej kontinentalna država, osvojila mesto ob morju in prišla s tem v spor s tedanjo velesilo Švedsko.

Peter je zmagal v nystadtskem miru, mu je pripadla Estonska z Revalom in Livlandija z Rigo. Nasledniki Petra so potem nadaljevali njegovo delo na jugu in na severu. Ko je prišel leta 1917 boljševizem na krmilo, je bilo videti, da je prelomil s to tradicijo. Iz Petrograda se je preselila vlada spet v Moskvo. Vsi so mislili, da se je Rusija odpovedala svojim načrtom na severu.

To je bila zmotna, kajti čim se je končala državljanska vojna, je začel boljševizem delovati v prejšnji smeri.

Ze več nego desetletje zavzema severni prostor odlično mesto v ruskih načrtih. Po velikih tehničnih težavah je Sovjetska Rusija zgradila marmansko železnico in prekop iz Vzhodnega morja v Belo morje. Ob drugače tako zapuščenem zalivu Kola, na obali Ledenegega morja, ima Rusija danes svoje edino veliko izhodišče v veliko morje, ki ga zaradi Zalivskega toka ne ograža ledovje. Razdalje pa so seveda velike. Murmansk je 1450 milj oddaljen od Leningrada in po omenjenem prekopu znaša razdalja med obema mestoma tega velikanskega prostora so prenešli iz Moskve zopet v nekdanji Petrograd, sedanjí Leningrad.

Toda ne samo evropski sever, ki si ga je Rusija hotela zagotoviti v vojni s Finsko, temveč tudi severnoazijski prostor Sibirije si Rusija čedalje bolj odpira. Vseposod se trudi, da bi utrla zaledenelo okno na severu in si tam zgradila polarno carstvo. Ob izlivu Jeniseja je nastalo mesto Igarka s trajnim pristaniščem, ki razpolaga s tovorilnimi stroji, žagami in električnimi centralami. Čeprav leži to mesto 200 km severno od tedajnega kroga, na večno zaledeneli tundra, je njegovo življenje zelo živahno. Pristanišče Tiksi ob izlivu Lene posreduje izvozni promet iz Bajkalske in Jakutske. V začetku meseca februarja lani so otvorili redni arktični promet. Štirimotorni stroji letijo redno preko Arhangelska in Igarke v Tiksiški zaliv ter do Šnigovega rta, če dovoljuje vreme. Južno od Kjema ob Belem morju bodo v kratkem odprli novo pristanišče. Murmansk je na najboljši poti, da postane res veliko mesto. Že danes šteje preko 150.000 prebivalcev. V bodočem razvoju ruske velesile bo imel vsekako veliko vlogo.

Zopet sprejemamo naročilo za to zanimivo knjigo.

KUHARSKA KNJIGA: Recipes of All Nations

(V angleškem jeziku)
RECEPTI VSEH NARODOV
Stane samo \$2.⁰⁰

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani.

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čim bolj izveščati in izpopolniti.

Naročite pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street New York, N. Y.

Zopet sprejemamo naročilo za to zanimivo knjigo.

IZUMITELJ PRVE MODERNE PLINSKE MASKE.

Plinsko masko, oziroma masko zoper dim je izumil, kakor smo že poročali, pred 115 leti neki angleški delavec in je bila na zunaj še podobna današnji maski. Sedanje oblike in vsebino pa ji je v splošnem dal angleški kemik Tyndall leta 1875. Njegova filtrirna naprava je obstajala iz vate, ki je bila prepojena z glicerinom in obdana z lesnim ogljem, vse skupaj pa je bilo zaprto v preluknjani škattli, ki je bila privezana na masko iz platna. S to pripravo je izumitelj šel v prestor, ki je bil napolnjen z dimom in je tam vztrajal dalj časa. Že prvi poskus je imel uspeh in so nato londonske gasilce opremili s takimi maskami.

NAJVEČJA ŠVEDSKA CERKEV V NEVARNOSTI.

Znamenita katedrala v Upsali, največja švedska cerkev je v veliki nevarnosti, da se zruši. Strokovnjaki pregled je pokazal, da je treba takojšnjih ukrepov, če jo hočejo obvarovati popolnega uničenja. Manjša popravila, ki so jih napravili pred nekaj leti, so se izkazala za nezadostna. V upsalški katedrali počiva več velikih švedskih mož.

NESREČA.

V Issaquah, Wash., se je posrežni vsekav v glavo rojak Frank Aibel, ko je doma sekal dno. Poškodba je bila precej nevarna, da je moral v bolnišnico v Seattle, Wash.

"ODPRTA NOČ IN DAN SO GROBA VRATA..."

V West Allis, Wis., je dne 28. decembra naglo umrl Anton Kozlevčar, star 70 let in doma iz Trebnja pri Novem mestu. Bolehal je za nadoho. V Ameriki je bil 36 let in zapuščal ženo, enega sina in sedem vnukov.

V Cle Elum, Wash., je dne 18. dec. v bolnišnici umrla Gertrude Smergut, stara 52 let in rojena v Fort Smith, Ark. Zapuščala moža, dva sinova in dva brata.

V Imperial, Pa., je avto do smrti povozil 5letnega sina slovenske družine Mr. in Mrs. John in Mathilda Košenina.

V Latrobe, Pa., je v bolnišnici preminil rojak Martin Kassel, v starosti 56 let. Pokojni je bil doma iz St. Ruperta na Dolenjskem. Bil je samski. Poročilo ne pove, če zapuščal kje kake sorodnike.

V Carlinville, Ill., je dne 26. dec. umrla Louise Parkel, stara 50 let in rojena v Škocjanu na Hohenjškem. Podlegla je mrtvoudi. Zapuščala moža in sina, v Los Angelesu, Cal. družega sina, v Frontenacu, Kans. na mater Mary Kerne in sestro Frances Tratar.

SEDAJ LAHKO DOBITE LASTNOROČNO PODPISANO KNJIGO

TWO-WAY PASSAGE

PISATELJA LOUIS-A ADAMIČ-A
ZA NAVADNO CENO

\$2.50

Pri naročbi se poslužite naslednjega kupona

Posiljam Money Order za lastnoročno podpisano knjigo: "THE TWO-WAY PASSAGE" za \$.....

Moje ime _____

Št., ulica ali Box št. _____

Mesto in država _____

Naročite lahko to knjigo pri:

KNJIGARNI "Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET NEW YORK

Note

za
PIANO-
HARMONIKO
ali
KLAVIR

SLOVENIAN DANCE

VANDA POLKA

PO JEZERU

K O L O

OHIO VALLEY

SYLVIA POLKA

TAM NA VRTNI GREDI

MARIBOR WALTZ

SPAVAJ MILKA MOJA

ORPHAN WALTZ

DEKLE NA VRTU

OJ, MARIČKA, PEGLIJAJ

ŽIDANA MARELA (polka)

VESELI BRATCI (mazurka)

BARČICA

MLADI KAPETANE

KO PTIČICA TA MALA

ZVEDEL SEM NEKAJ

POLDI Z MENOJ

DOL S PLANINE

GREMO NA STAJERSKO

STAJERSKI

HAPPY POLKA

ČE NA TUJEM

35 centov komad

3 za \$1.

MOJA DEKLE JE SE MLADÁ

Po 25c komad:

Naročite pri

KNJIGARNI

SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 West 18th St. New York